

هیأت وزیران در جلسه های ۶/ ۴/ ۱۳۹۵ و ۲۳/ ۴/ ۱۳۹۵ به پیشنهاد

وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، آیین نامه اجرایی آمادگی مقابله با پدیده گرد و غبار را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه اجرایی آمادگی مقابله با پدیده گرد و غبار

ماده ۱ - به منظور تبیین سیاستگذاری و ارایه راهکارهای اجرایی در سطح ملی و منطقه ای و نظارت و پیگیری اجرای برنامه های کوتاه مدت و بلندمدت موضوع این آیین نامه و ارایه گزارش های نوبه ای و ایجاد هماهنگی بین سازمان ها و دستگاه ها به منظور ایجاد آمادگی ملی ، مدیریت و مقابله با آثار زیان بار پدیده گرد و غبار در کشور و ایجاد زمینه همکاری های منطقه ای ، ستاد مقابله با پدیده گرد و غبار با مسئولیت رییس سازمان حفاظت محیط زیست و با عضویت معاونین ذی ربط سازمان حفاظت محیط زیست ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، وزارتخانه های جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور) ، نیرو ، نفت ، راه و شهرسازی (سازمان هواشناسی کشور) ، کشور (سازمان مدیریت بحران کشور) ، امور خارجه ، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، علوم ، تحقیقات و فناوری ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، صنعت ، معدن و تجارت (سازمان زمین شناسی کشور) ، آموزش و پرورش ، معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود .

ماده ۲ - در راستای تعیین وضعیت پدیده گرد و غبار با منشأ خارجی و داخلی در کشور با هدف شناسایی کانون های شکل گیری و نحوه پراکنش آنها و به منظور پیش بینی و اطلاع رسانی به هنگام وقوع این پدیده ، سازمان های حفاظت محیط زیست و هواشناسی کشور مکلفند ظرف شش ماه ، طرح توسعه و تجهیز ایستگاه های پایش وضعیت جوی با استفاده از فناوری های نوین ، سامانه (سیستم) های پیش آگاهی و کنترل کیفیت هوای منطقه را با رعایت قوانین و مقررات مربوط به صورت مشترک تهیه و برای تصویب به ستاد موضوع ماده (۱) این آیین نامه ارایه نمایند .

ماده ۳ - سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور و سازمان هواشناسی کشور منشأهای داخلی و خارجی تولید گرد و غبار را شناسایی و اقدامات اجرایی و اطلاعات لازم را به دستگاه های ذی ربط اعلام نماید .

ماده ۴ - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور) موظف است با همکاری ستاد موضوع ماده (۱) این آیین نامه و استانداری های مربوط ، نسبت به تهیه برنامه زمان بندی اجرای طرح های تثبیت کانون های تولید گرد و غبار نظیر کشت درختان و بوته های مرتعی و مالچ پاشی و سایر اقدامات مناسب بر اساس نتایج طرح شناسایی کانون های بحرانی اقدام نماید .

ماده ۵ - وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور) موظف است در راستای برنامه اقدام ملی مقابله با بیابان زایی و کاهش اثرات خشکسالی در کشور با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، سازمان بسیج سازندگی و نیروی مقاومت بسیج و سایر پیمانکاران ذی صلاح ، نسبت به انجام نهال کاری و با استفاده از گونه های بومی سازگار به کم آبی ، با اولویت مناطق آسیب پذیر از نظر زیست محیطی با اولویت مناطق بحرانی فرسایش بادی و گرد و غبار در کشور مطابق با طرح های اجرایی اقدام نماید .

موظفند پروژه های استانی موضوع این ماده را به عنوان پروژه های اولویت دار در شورای برنامه ریزی و توسعه استان جهت تصمیم گیری برای تأمین اعتبار از محل اعتبارات طرح های استانی مطرح نمایند .

تبصره ۲ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است اعتبار پروژه های ملی مرتبط با این ماده را با رعایت قوانین مربوط در لوایح بودجه سالانه منظور نماید .

تبصره ۳ - وزارت نفت مکلف است در صورت اعلام نیاز دستگاه های ذی ربط مالچ مورد نیاز

را تأمین و برنامه ریزی لازم برای تولید و نگهداری این ماده را در پالایشگاه منطقه به عمل آورد . اعتبار مورد نیاز از محل اعتبارات مصوب مربوط با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تأمین خواهد شد .

ماده ۶ - استانداری های مناطق تحت تأثیر به ویژه منطقه جنوب ، غرب و شرق کشور موظفند نسبت به تشکیل کارگروه های استانی متناظر ستاد موضوع ماده

(۱) این آیین نامه اقدام و برنامه های اطلاع رسانی و آموزش همگانی برای کسب آمادگی مواجهه با پدیده گرد و غبار را با همکاری دستگاه های ذی ربط استانی و بر اساس دستورالعمل های ستاد ملی اجرا نمایند .

ماده ۷ - وزارت بهداشت ،

درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان های تحت تأثیر مکلفند برنامه تجهیز مراکز درمانی مناطق را در برنامه های سالانه و پنجساله تهیه و به شرح زیر اجرا نمایند :

الف - توسعه و تجهیز مراکز بهداشتی درمانی تحت پوشش به وسایل مراقبت های پزشکی لازم جهت پیشگیری و درمان افراد آسیب دیده در مناطق تحت تأثیر پدیده گرد و غبار .

ب - توسعه و تجهیز مراکز اورژانس در مناطق بحرانی گرد و غبار .

تبصره - اعتبارات لازم برای اجرای این ماده از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - در لوایح بودجه سنواتی پیش بینی و اختصاص داده می شود .

ماده ۸ - وزارت نیرو

موظف است با توجه به وضعیت بارش در هر سال ، حقایق تالاب های جنوب و غرب کشور و نیاز آبی طرح های مقابله با منشأ گرد و غبار را که توسط کارگروه مشترک سازمان حفاظت محیط زیست ، سازمان جنگل

ها ، مراتع و آبخیزداری کشور و وزارت نیرو تعیین شده است ، در چارچوب میزان آب قابل تأمین ابلاغی وزارت یاد شده ، تأمین کرده و نتایج آن را به طور منظم به ستاد موضوع ماده (۱) این آیین نامه ارائه نماید .

ماده ۹ - شهرداری های شهرهای واقع در مناطق تحت تأثیر پدیده گرد و غبار کشور موظفند برای اجرای

طرح کمربند فضای سبز شهرهای مربوط ضمن رعایت ضوابط طرح جامع ، نظر سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور را از جهت اولویت مکانی و نوع کاشت رعایت نمایند .

تبصره - شهرداری های شهرهای متأثر از پدیده گرد

و غبار ، جهت کنترل و مهار کانون های تولید گرد و غبار داخلی موظفند در تأمین منابع مالی مورد نیاز طرح های پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جنگل ها ، مراتع و آبخیزداری کشور) مشارکت نمایند .

ماده ۱۰ - وزارت نیرو با کمک شهرداری ها موظف

است به منظور کاهش صدمات وارده بر تأسیسات تصفیه آب شرب شهری ناشی از پدیده گرد و غبار در منطقه ، کمربند سبز با اشکوب بندی مناسب با اهداف باد شکن را پیرامون تأسیسات مربوط احداث نماید .

ماده ۱۱ -

برنامه سازگاری با پدیده گرد و غبار باید ظرف یک سال پس از لازم الاجرا شدن این آیین نامه توسط وزارتخانه ها ، سازمان ها و شهرداری ها تهیه و جهت تصویب به ستاد موضوع ماده (۱) این آیین نامه ارایه شود .

ماده ۱۲ - وزارت جهاد کشاورزی مکلف است به منظور حفاظت از منابع خاک در معرض فرسایش

بادی ، طرح جامع مدیریت و احیای زمین های کشاورزی و کشاورزی حفاظتی ، توسعه جنگل کاری و احیای مراتع استان های کشور را تهیه و جهت اجرا و تأمین بودجه لازم در برنامه های پنجساله ارایه نماید .

ماده ۱۳ - به منظور کنترل منشأهای

فعلی داخلی پدیده گرد و غبار و جلوگیری از گسترش آنها ، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است آمایش سرزمین و برنامه های مدیریت جامع حوزه آبخیز را با رویکرد فرابخشی در دستور کار قرار دهد .

ماده ۱۴ - به منظور

برنامه ریزی منطقه ای و فرامنطقه ای جهت کنترل منشأهای گرد و غبار برون مرزی ، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است با هماهنگی وزارت امور خارجه و سایر دستگاه های مرتبط و با استفاده از ظرفیت کنوانسیون ها و نهادهای بین المللی نسبت به تهیه برنامه منطقه ای کنترل منشأهای یادشده اقدام و هماهنگی مورد نیاز را با کشورهای منطقه جهت اجرای برنامه ها با همکاری نهادهای بین المللی به عمل آورد .

ماده ۱۵ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به تکمیل زیرساخت های مخابراتی جهت توسعه و ارتقای شبکه های پایش زیست محیطی آلودگی هوا و گرد و غبار اقدام نماید .

ماده ۱۶ - وزارت راه و شهرسازی

مکلف است نسبت به توسعه و تجهیز فرودگاه های مناطق متأثر از گرد و غبار به تجهیزات و تأسیسات ناوبری و هواشناسی پیشرفته ، جهت ارایه خدمات پروازی در شرایط وقوع بحران گرد و غبار اقدام نماید .

ماده ۱۷ - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است اعتبارات لازم را برای تحقق برنامه های موضوع این آیین نامه در ذیل اعتبارات دستگاه های اجرایی در لایحه بودجه سنواتی پیش بینی نماید .

ماده ۱۸ - سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است گزارش اجرای این آیین نامه را هر شش ماه یک بار به دفتر هیئت دولت ارایه نماید .

ماده ۱۹ - تصویب نامه شماره ۹۳۱۰۶/ت/۴۰۴۱۹ هـ مورخ ۶/ ۵/ ۱۳۸۸ لغو می شود .

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری